

IKASGAIAREN IRAKASKUNTZA-GIDA

Titulua: ERIZAINZAKO GRADUA	Mota: Oinarrizko zientziak
Ikasgaia: Informazio-sistemak eta datuen analisia	Kronograma: 1. lauhilekoa
Kodea: 26443	Hizkuntza: Euskara/ Gaztelania
Ikasgaiaren deskribapena eta testuingurua Ikasgai honen helburua da ikasleek ezagutzak, jarrerak eta trebetasunak garatzea, egoeren eta horiek transmititzen dietenaren aurrean adi eta esna egon daitezen; hau da, helburua da ikasleak lan-errealitateari buruzko mentalitate ikertzailea izatea eta ikerketaren kontsumitzaile kritikoak izatea, beren lana ebidentzia zientifikoan oinarritu dezaten. Era berean, asmoa da ikasleek datu-baseetan informazioa bilatzen eta komunikazio zientifikoak zorrotasun akademikoaz egiten ikastea.	ECTS kredituak: 6
Sartzeko eskakizunak / gomendioak Bat ere ez	Kurtsoa: 1. maila

IRAKASLEAK	Tel.	Helbide elektronikoa
Ikasgaiaren arduraduna Elena de Lorenzo Urien .	945 218086	elena_delorenzo@ehu.eus
Euskarazko lerroko irakasleak Ismael Barbero Martínez David Miguel Martín		ismael.barbero@ehu.eus damiguel1977@gmail.com

GAITASUN ESPEZIFIKOAK

- G1. Ikerketa-galdera batetik abiatuta sortutako literatura bilatu, hautatu, eskuratu, kudeatu eta erabiltzeko prozesua garatzea, esparru soziosanitarioko oinarrizko datu-baseak eta informazioa trebetasunez erabiliz.
- G2. Osasun Zientzietako produkzio zientifikorako erabilitako datuak aztertzea, egokitasuna eta esanahia interpretatuz.
- G3. Osasun Zientzietako ikerketa-artikuluen irakurketa kritikoa egitea, kalitate metodologikoa eta datu estatistikoen egokitasuna eta interpretazioa aztertuz literatura zientifikoaren kalitatea baloratzeko.

IKASKUNTZAREN EMAITZAK

- IE1. Nazio eta nazioarteko datu-baseetan dagoen literatura zientifikoaren bilaketa sistematikoa egiten du.
- IE2. Erreferentzia bibliografikoak erabiltzen eta kudeatzen ditu idatzizko komunikazio akademikoan.
- IE3. Marko kontzeptual bat eraikitzen du eta lanaren gaiaren egokitasuna justifikatzen du lan akademikoan.
- IE4. Modu argian idazten du, zorrotasun akademikoari eutsiz eta komunikazio akademiko-zientifikoaren eskakizunetara egokituz.
- IE5. Informazioa modu argian eta jariotasunez azaltzen du, ikus-entzunezko baliabideez lagunduta, denbora kudeatuz, hitzezko eta hitzik gabeko komunikazio egokia erabiliz eta egindako galderei argudiaketa profesionalaz erantzunez.
- IE6. Artikulu zientifikoaren egokitasun metodologikoaren analisi kritikoa egiten du.
- IE7. Analisi estatistikoko prozesuaren, emaitzen eta artikulu zientifikoaren ondorioen egokitasunaren analisi kritikoa egiten du.
- IE8. Aktiboki parte hartzen du garapen pertsonalean eta kolektiboan.
- IE9. Idatzizko komunikazio zientifikoak egiten ditu, bere ideiak edo proiektuak zorrotasun akademikoz transmititu ahal izateko.

EDUKIAK

I. UNITATEA: INFORMAZIO-SISTEMAK: HASTAPENAK

- 1.1 Nola aurkeztu zehaztasun akademiko eta zientifikoko lanak?
- 1.2 Nola bilatu informazioa datu-base bibliografikoetan?

Mintegia:

- Lan akademiko baten analisi kritikoa
- Lan akademiko baten erreferentziak
- Lan akademiko baten ebaluazioa

Ordenagailuko praktikak: Informazioa datu-baseetan bilatzeko prozesua

II. UNITATEA: DATUEN ANALISIA

- 2.1 Estatistikaren oinarriak
- 2.2 Oinarrizko printzipioak
- 2.3 Populazioak eta laginak
- 2.4 Aldagaiak
- 2.5 Probabilitatea
- 2.6 Banaketak
- 2.7 Banaketa normala
- 2.8 Zehaztasuna eta baliozkotasuna
- 2.9 Proba hipotesiak
- 2.10 Proba estatistikoak

Mintegiak: Ikerketa-artikuluen datuen analisiaren irakurketa kritikoa

III. UNITATEA: IKERKETA-METODOLOGIAREN HASTAPENAK

- 3.1 Ikerketa erizaintzan: hastapenak
- 3.2 Praktikari buruzko gogoetatik ikerketa-arazo bat definitzera
- 3.3 Ikerketaren perspektibak Osasun Zientzietan
- 3.4 Etika Osasun Zientzietako ikerketan
- 3.5 Ikerketa kuantitatiboaren hastapenak
- 3.6 Helburuak, hipotesiak eta ikerketako aldagaiak
- 3.7 Datuak biltzeko estrategia eta baliozkotasuna datu-bilketan
- 3.8 Ikerketa-diseinuak
- 3.9 Populazioa, lagina eta laginketa
- 3.10 Ebidentzian oinarritutako erizaintza

Mintegiak: Ikerketa-artikuluen kalitate metodologikoaren irakurketa kritikoa. Nahitaezkoa da alde zuretik lan kritikoa egitea mintegian sartzeko. Ikaslea bertaratzen ez bada, parte-hartzeari buruzko notan eragina izango du.

GAI UNITATEA	IRAKASLEAK	KLASE MAGISTRALEN ORDUAK	MINTEGI-ORDUAK	ORDENAGAILUKO PRAKTIKAK
1	David Miguel Martín	4	6	1
2	Ismael Barbero Martínez	20	3	
3	David Miguel Martín	20	6	
GUZTIRA		44	15	1

METODOLOGIA

Ikasgai honetan, askotariko irakaskuntza-metodologiak erabiltzen dira, esaterako:

- **Klase magistralak** talde osoarekin. Abiapuntua izango da ikasleek jorratu beharreko gaiei buruz alde zuretik dituzten ezagutzak, sinesmenak edota jarrerak. Gero, taldean lan egingo da, kolaborazio-prozesu baten bidez, gaia osatzeko. Azalpenak ere erabiliko dira ikasleak programako eduki teorikoetara gerturatzeko, itaunketa bidezko metodoa eta ariketa edo arazoaren konponketa erabiliz, ikasleak gaitasun analitiko-erreflexiboen eboluzio-prozesuan bideratzeko.
- **Mintegiak:** taldea talde txikiagotan banatuko da, ezagutzan sakontzeko, ikerketa-artikuluen kalitate metodologikoari buruzko ebazpenaren eta eztabaidaren eta taldeko lan akademikoaren bidez.

Mintegi horietan, ikasleen parte-hartzea eta ezagutza-gai espezifikoaren gaineko aplikazio praktikoa baloratuko dira:

1. mintegia: Lan akademiko baten analisi kritikoa

2. mintegia: Lan akademiko baten erreferentziak

3. mintegia: Lan akademiko baten ebaluazioa

4., 5. eta 6. mintegiak: Ikerketa-artikulu baten kritika

Metodologia horiei lotuta, ikasleek ikaskuntza autonomoko eta elkarlaneko jarduerak abiarazi beharko dituzte. Etengabeko ikasketa sustatzeko, ariketak egin eta zuzenduko dira ikasgelan, ikasleek beren ikaskuntzaren autobalorazioa egin ahal izan dezaten. Horrez gainera, ikaskuntza partekatze espazioak sortuko dira ikasleen artean. Era berean, tutoretzak egingo dira irakasleekin harreman zuzena izateko. Tutoretzetan, ikasleek berriazko zalantzak galdetuko dituzte, aurretiko azterketa-lanaren ondorioz.

- **Ordenagailuko praktikak:** ikasleek bilaketa-prozesu bat egingo dute plataforma informatikoetan, datu-baseetan informazioa bilatu eta kudeatzeko.

LAN PRESENTZIALA (60 ORDU)		
Klase magistrala	Mintegia	Ordenagailuko praktikak
44	15	1

LAN EZ-PRESENTZIALA (90 ORDU)		
Gidatutako lana	Bakarkako lana	Talde-lana
15	65	20

GUZTIRA	
ECTS	6
ORDUAK	150

EBALUAZIO-SISTEMAK

OHIKO DEIALDIA: EBALUAZIO JARRAITUKO SISTEMA

Ebaluazio-modalitate honek aurkezpen-saioretara joateko, planifikatutako jarduerak egiteko eta ordenagailuko mintegi eta praktikan parte hartzeko konpromisoa eskatzen du. Eskoletako edo mintegietako absentiak irakasleei justifikatu beharko zaizkie.

Ebaluazio jarraituko sistemak honako ebaluazio-jarduera hauek ditu:

- GARATZEKO IDATZIZKO PROBA (AZTERKETA) %60

Azterketak bi zati ditu:

1. Erizaintzako ikerketa-artikulu baten datu-analisiaren kalitatearen kritika (%35).
2. Erizaintzako ikerketa-artikulu baten kalitate metodologikoaren kritika (%25).

Baliteke azterketak teoria-galderaren bat edukitzea. Ikerketa-artikuluaren kritika egiteko, ikasleek kritika-gida bat izango dute, ikasturtean zehar landuko dena. Batez bestekoa egin ahal izateko, azterketaren zati bakoitzaren gutxieneko nota 10etik 4koa izan beharko da.

- TALDEKO LANA %20

Lan zientifiko-akademikoa, egoera soziosanitarioari buruzko marko kontzeptuala eta justifikazioa dituena, eta amaitzeko ikerketa-arazoaren formulazio egokia egiten duena. Narratiba datu-base egokietan egindako bilaketa bibliografikoetan oinarrituko da, eta bilaketa-prozesu hori bilaketa-estrategiak barne hartzen dituzten taula batzuen bidez jasoko da. Bilaketatik datozen dokumentu-iturriak zerrendatuta eta argi eta garbi erreferentziatuta egongo dira, Vancouver estiloan. Lanak hainbat eranskin izango ditu, bata taldeak autoebaluatutako matrize batekin eta bestea artikuluen bilaketa- eta hautaketa-prozesuarekin. Luzeera: 5 orri +/-%10, Din A4, Arial 10 edo Times New Roman 12. Lerroartea 1,5. Taldeak 6 pertsonakoak.

- AHOZKO AURKEZPENA %5

Lan akademikoa ahoz aurkeztea 30 minutuan. Ikasle bakoitzak gai izan beharko du lana egiteko prozesua argudiatzeko.

- ETENGABEKO IKASKUNTZA PERTSONALEAN ETA ELKARLANEKOAN PARTE HARTZEA %15

Kalifikazio honek honako hauek izango ditu aintzat:

- Gaitasunak lortu diren ebaluatzeko eta irakasleari ikaskuntzaren etengabeko ebaluazioa egiten laguntzeko **praktikak edo ariketak egitea.**

GAI UNITATEA	ARIKETAK
1	Erreferentziazioa Bilaketa datu-base bibliografikoetan Lan akademiko baten analisi kritikoa
2	Datuen analisia Ikerketarako Excela sortu eta kudeatzea Ikerketa-artikulu baten irakurketa kritikoa I Ikerketa-artikulu baten irakurketa kritikoa II Ikerketa-artikulu baten irakurketa kritikoa II
3	Ikerketaren ikuspegia Diseinu motak Ikerketa-artikulu baten irakurketa kritikoa I Ikerketa-artikulu baten irakurketa kritikoa II Ikerketa-artikulu baten irakurketa kritikoa II

- **Jarrera parte-hartzailea eta lankidetzakoa:** kontuan hartuko da ikasleak gelan eta foroetan ezagutza eraikitzen parte hartzen duten.

Azken batez bestekoa egiteko, bai azterketak bai lan akademikoak gutxienez 10etik 5eko nota izan beharko dute. Azterketaren zati bakoitzarekin batez bestekoa egin ahal izateko, gutxienero nota 4koa izango da.

Ebaluazio-lanak errubrikarekin batera doaz, dagozkien adierazle eta deskribatzaileekin, eta horiek ikasturtean zehar emango zaizkie ikasleei. Edozein ariketatan plagiatuz gero, ez da ikasgaia gaindituko. Ortografia- eta sintaxi-akatsak kopuruaren arabera zigortuko dira: bakoitza 0,1 puntu eta gehienez 0,5 puntu.

Taula honetan laburbiltzen da gaitasunen, ikaskuntzaren emaitzen, jardueren eta ebaluazio-sistemaren arteko erlazioa:

GAITASUNAK	IKASKUNTZAREN EMAITZAK	EBALUAZIO ZUZENDUTAKO JARDUERAK	AZKEN KALIFIKAZIOAREN %
G1	IE1, IE2 IE3, IE4 IE9	Lan zientifiko-akademikoa	%20
	IE9	Lan akademikoaren ahozko aurkezpena.	%5
	IE1, IE2 IE3, IE4 IE5, IE8 IE9	Etengabeko ikaskuntza pertsonalean eta elkarlanekoan parte hartzea	%5
G2	IE7	Azterketa idatzia	%35
	IE7, IE8	Etengabeko ikaskuntza pertsonalean eta elkarlanekoan parte hartzea	%5
G3	IE6	Azterketa idatzia erizaintzako ikerketa-artikulu baten egokitasun metodologikoaren kritikari buruz.	%25
	IE6, IE8	Etengabeko ikaskuntza pertsonalean eta elkarlanekoan parte hartzea	%5

EBALUAZIO JARRAITUARI UKO EGITEA

Ebaluazio jarraituko sisteman parte hartu duten eta azken ebaluazioko sistemaren bidez ebaluatuak izan nahi duten ikasleek idatziz adierazi beharko diote ikasgaiaren irakasle arduradunari ebaluazio jarraituari uko egiten diotela. Horretarako, 9 asteko epea izango dute ikasgaiaren hasieratik zenbatzen hasita, zentroko egutegi akademikoaren arabera, 2017ko martxoaren 13ko EHAA n argitaratutako ebaluazio-sistemaren 8. artikuluan jasotakoari jarraikiz.

Ikasgai honetan, azken probaren edo azterketaren balioa azken kalifikazioaren %40 baino gehiago denez, azterketara ez aurkezteak «Ez aurkeztua» kalifikazioa ekarriko du.

OHIKO DEIALDIA: AZKEN EBALUAZIOKO SISTEMA

Azken ebaluazioa ebaluazio jarraituaren salbuespena da, eta justifikatutako arrazoiengatik ebaluazio jarraitua egin ezin duten ikasleentzat da. Ikasgaiaren gaitasunak lortzeko, ikasleak mintegietara joan beharko dira, salbuesteko moduko egoeretan izan ezik, eta ebaluazio-jarduerak azterketa-garai ofizialean egingo dituzte.

Ikasleek ebaluazio jarraituan aurreikusitako egunetan egin ahal izango dituzte lan akademikoa eta ahozko aurkezpena; horretarako, eskaera bat egin beharko diote irakasle arduradunari posta elektronikoz.

Azken ebaluazioan, ikasleek ebaluazio-jarduera hauen bidez frogatu beharko dute zer gaitasun lortu duten:

- **GARATZEKO IDATZIZKO PROBA (AZTERKETA) %70**

Azterketak bi zati ditu:

- Erizaintzako ikerketa-artikulu baten datu-analisiaren kalitatearen kritika (%40).
- Erizaintzako ikerketa-artikulu baten kalitate metodologikoaren kritika (%30).

Baliteke azterketak teoria-galderaren bat edukitzea. Ikerketa-artikuluaren kritika egiteko, ikasleek kritika-gida bat izango dute, ikasturtean zehar landuko dena. Batez bestekoa egin ahal izateko, azterketaren zati bakoitzaren gutxieneko nota 10etik 4koa izan beharko da.

- **TALDEKO LANA %20**

Lan zientifiko-akademikoa, egoera soziosanitarioari buruzko marko kontzeptuala eta justifikazioa dituen, eta amaitzeko ikerketa-arazoaren formulazio egokia egiten duena. Narratiba datu-base egokietan egindako bilaketa bibliografikoetan oinarrituko da, eta bilaketa-prozesu hori bilaketa-estrategiak barne hartzen dituzten taula batzuen bidez jasoko da. Bilaketatik datozen dokumentu-iturriak zerrendatuta eta argi eta garbi erreferentziatuta egongo dira, Vancouver estiloan. Lanak hainbat eranskin izango ditu, bata taldeak autoebaluatutako matrize batekin eta bestea artikuluen bilaketa- eta hautaketa-prozesuarekin. Luzera: 5 orri +/-%10, Din A4, Arial 10 edo Times New Roman 12. Lerroartea 1,5. Taldeak 6 pertsonakoak.

Ikasleak bakarka egiten badu lana, azterketa-eguna baino astebete lehenago entregatu beharko du.

- **AHOZKO AURKEZPENA %10**

Lan akademikoa ahoz aurkeztea 30 minutuan. Ikasle bakoitzak gai izan beharko du lana egiteko prozesua argudiatzeko.

Egoera berezietan, ahozko aurkezpenak azterketaren egunean egingo dira. Horretarako, ikasleak irakasleari jakinarazi beharko dio deialdi jarraituari uko egiten dion egunean.

Azken batez bestekoa egiteko, bai azterketak bai entregatu beharreko lanak bai ahozko aurkezpenak gutxienez 10etik 5eko nota izan beharko dute. Gainditzeko, gutxienez 4 puntu lortu beharko dira 10etik azterketaren zati bakoitzean.

Ebaluazio-lanak errubrikarekin batera doaz, dagozkien adierazle eta deskribatzaileekin, eta horiek ikasturtean zehar emango zaizkie ikasleei. Plagiatuz gero, ez da ikasgaia gaindituko.

Ortografia- eta sintaxi-akatsak kopuruaren arabera zigortuko dira: bakoitza 0,1 puntu eta gehienez 0,5 puntu.

Taula honetan laburbiltzen da gaitasunen, ikaskuntzaren emaitzen, jardueren eta ebaluazio-sistemaren arteko erlazioa:

GAITASUNAK	IKASKUNTZAREN EMAITZAK	EBALUAZIO ZUZENDUTAKO JARDUERAK	AZKEN KALIFIKAZIOAREN %
G1, E9	IE1, IE2, IE3,IE4	Lan zientifiko-akademikoa	%20
	IE5	Lan akademikoa ahoz aurkeztea.	%10
G3	IE6	Azterketa idatzia erizaintzako ikerketa-artikulu baten egokitasun metodologikoaren kritikari buruz.	%30
G2	IE7	Azterketa idatzia erizaintzako ikerketa-artikulu baten datuen analisiaren egokitasunaren kritikari buruz.	%40

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKOA

Ezohiko deialdia ohiko deialdiaren azken ebaluaziorako ezarritakoaren arabera arautuko da. Lan akademikoa eta ahozko aurkezpena gainditu duten ikasleen kalifikazioak gordeko dira (10etik 5eko nota edo handiagoa). Lan akademikoa entregatu ez bada edo eta ahozko aurkezpena bertan behera utzi bada, posta elektronikoz entregatuko da lana, azterketa egin baino astebete lehenago. Ahozko aurkezpena ikasle guztiek azterketa amaitu ondoren egingo da.

Azken kalifikazioan ez bada gainditu, kalifikazio partzialak ez dira datorren ikasturterako gordeko.

Deialdiari uko egiteko, nahikoa izango da ez aurkeztea.

INFORMAZIO-ITURRIAK

Oinarrizko bibliografia

- * Grove SK, Gray JR, Faan PR.: Investigación en enfermería: Desarrollo de la práctica enfermera basada en la evidencia, 7. edizioa. Elsevier, Bartzelona, 2019.
- * Dawson FG: Interpretación Fácil de la Bioestadística, Elsevier Saunders, Bartzelona, 2009.
- * Gorostiaga, A. y Balluerka, N.: Ikerketa metodoak eta diseinuak Psikologian, EREIN argitaletxea, Donostia, 2007.

Sakontzeko bibliografia

- * Polit DF, Beck CT.: *Investigación en enfermería: Fundamentos para el uso de la evidencia en la práctica de la enfermería*, 9. edizioa, Wolters Kluwer, Bartzelona, 2018.
- * Gerrish K. & Lacey A.: *Investigación en Enfermería*, 5. argitalpena, MacGraw -Hill Interamericana, Madril, 2008.
- * Martínez González MA, Sánchez Villegas A, Faulín Fajardo FJ (eds): *Bioestadística Amigable*, 2. argitalpena, Díaz de Santos, Madril, 2006.

Helbide elektronikoko interesgarriak:

- * Grupo de investigación del Instituto Carlos III: www.isciii.es/investen
- * http://www.isciii.es/htdocs/redes/investen/Best_Practice.htm
- * Instituto para la práctica de Cuidados de Salud basados en la Evidencia
http://www.isciii.es/htdocs/redes/investen/Best_Practice.htm
- * <http://www.fisterra.com/herramientas/recursos/vancouver/>
- * Refwork: <http://www.refworks.com/es/>
- * <http://www.enferpro.com/investigacion.htm>
- * Best Practice Guidelines translated.
[Registered Nurses' Association of Ontario. http://rnao.ca/bpg/language](http://www.rnao.ca/bpg/language)
- * Biblioteca de Guías de Práctica Clínica del Sistema Nacional de Salud
<http://portal.guiasalud.es/web/guest/catalogo-gpc>
- * Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad. Excelencia Clínica: Mejorar la Atención de los Pacientes. <https://www.msssi.gob.es/organizacion/sns/planCalidadSNS/ec04.htm>
- * Joanna Briggs Institute. Clinical On-line Network of Evidence for Care & Therapeutics.
<http://es.connect.jbiconnectplus.org/Search.aspx> <http://es.connect.jbiconnectplus.org/>
- * NHS Evidence: <http://www.evidence.nhs.uk/>
- * PREEVID: <https://www.murciasalud.es/preevid.php>
- * GAINDEGIA: Observatorio para el desarrollo socio-económico de Euskal-Herria:
<http://www.gaindegia.eus>
- * EUSTAT: www.eustat.es
- * INE: <http://www.ine.es>
- * EUROSTAT: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>
- * OSAKIDETZA: www.osakidetza.net
- * MINISTERIO DE SANIDAD <http://www.msssi.gob.es>
- * Unión Europea. Salud: http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/index_es.htm
- * Organización Mundial de la Salud: <http://www.who.int/es>
- * Centers for Disease Control and Prevention: <http://www.cdc.gov/>

Argitalpen libreen bibliografia-baliabideen eta webguneen datu-baseak:

- * Base de datos Medline: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed>
- * Revista científica NUR <http://www.nureinvestigacion.es/>
- * Biblioteca Cochrane Plus <http://www.update-software.com/Clibplus/ClibPlus.asp>

OHARRAK

Ikasgaiaren hasieran, matrikulatutako ikasleak ikasgaiaren informaziora sartu ahal izango dira eGelan:

- Informazio-dokumentazioa:
 - Ikasgaiaren irakaskuntza-gida
 - Lan akademikoa egiteko eta ebaluatzeko orientazioak
 - Ikasleen taldekako sailkapena
- Ikasmateriala: Irakasleek emandako eskola edo mintegi guztien edukia eta PowerPointak
- Ebaluazio jarraiturako ikasgaiaren zereginak
- Material eta informazio horri guztiari esker, ikasleek gaitasunak lortu eta ebaluazio-jarduerak gainditu ahal izango dituzte.

TUTORETZAK

Ikasgaiko irakasleekin tutoretzak posta elektronikoz eskatu beharko dira, ikasgaiaz arduratzen den irakaslearen bitartez: elena_delorenzo@ehu.eus. Ahal dela, 3-4 ikasleko taldeentzat eskatuko dira. Tutoretzak ez dira eskola presentzialen absentziak ordezkatzeko.